

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Kiállítás nyílik a Műcsarnokban az öt éves tervről.*

Forrás: *Budapesti Hírlap*

(Hely) *Kispest* (Közl.) *1957. VIII. 10.* (Közl.) *1957. VIII. 10.*

725.091

Idő: *1957. VIII. 10.*

Személy:

Helyszám:

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

244 Kiállítás nyílik a Műcsarnokban az öt éves tervről

Öt éves tervünk eddigi eredményeit és az előttünk álló feladatokat bemutató kiállítás nyílik meg a Műcsarnokban. A kiállítás feladata: megismertetni a dolgozókkal az öt éves tervet, annak perspektíváját. A kiállításon makettek és grafikonokon keresztül szemléltetik mindazt, amit eddig elértünk és amit még a jövőben elérünk öt éves tervünkben.

mert alapjában véve plasztikus montázs, de ez az elnevezés nem árulja el, hogy a hatképes sorozat mozgást is tartalmaz. Hat montázon és hat egyméteres nyílású színpadon mondom el az üvegfestmény, a fénykép, a textildombormű, a statisztika és a bábszínpad formanyelvéből ötvözött új művészi nyelven a „Magyar-család” szép és derűs kis regényét, amelyet magam is írtam.

Kábitó kilátások. Egy festőművész, aki regényt ír és a regényt üvegen, bútorhuzatokon, grafikonon, óriási fényképnagyításokon és titokzatosan mozgó képeken át mondja el.

Magyar-család regénye üvegszínpadon az Öt éves Tervkiállításon

horú bútormaketteket rögzít egy síkon ábrázolt lakás szögleteibe, amint kigöngyöli a roppant fényképeket és kitergeti a vidám színekben fürdő textilájakat, egyszerre megvilágosodik előttem a műalkotás.

Képzeljünk el egy óriási falat, amelyen hat üvegfestmény függ egysorban. Az első Magyarék munkába indulnak. Az apa konzervgyárban, az anya selyemgyárban, a nagypapa bútorgyárban, Mariska, a nagyobbik lány a nehéziparban dolgozik, az éltanuló kis Kati viszont a szabadba parkodik, karján a hűségesen doromboló cicával.

A második képen Magyar né a textilgyárban büszkén emeli magasra a

tisztítka azonban nem dermed fagyos grafikonba. A kép mellett, a montázs mellett, mintegy a néző pillantására, feltárul az egyméteres nyílású színpad s máris egy Állami Áruházban vagyunk, ahol Magyarék a gazdag készletből ruhákat válogatnak. A montázs mozogni kezd, a munka szép jelképét nyomban követi a gyakorlati eredmény élő ábrázolása. Magyar né jól dolgozott, tehát ruhákat vásárol családjának. A ruhák — arasznyi, pompás modellek, gyerekjábék méreli akasztókon elszünnak a következő kép felé, ahol Magyar János konzervipari munkás a „Nazarov”-mozgalom keretében fűz gépet vett szocialista megőrzésbe és úgy dolgozik rajta, hogy a Magyar-család otthonába — a második kép bábszínpadán — leereszkedik a megakartott „terüljásztalkám” — oldalról pedig beuszna a vásárolt ruhák.

termelt anyagot, amely már selejmentes. Az üvegfestmény mögött egy roppant fénykép a szövőgépet ábrázolja, amelynek fényképezett hengerei közül valódi textilanyag hullámszik elő s montázként átomlik az üvegfestményre. A festett Magyar né tehát a fényképezett szövőgépéből kiborodó valódi ruhaselymet emel a magasba festett kezével. A kép mellett egy átvilágított üvegníl mutatja, hogy a felemelt Öt éves Tervben 52 százalékkal helyett 92 százalékkal emelkedik a textiltermelés, a ruházati iparban pedig 250 százalékkal helyett 750 százalékkal. A sta-

A harmadik kép

Magyar nagypapáé, a derék, öreg asztalosé, akinek szivügye a „Vorosin-mozgalom” s munkahelyét, otthonát virágokkal üdíti, emelve a kényelmet és a munkakedvet. A nagypapa munkája nyomán bútorok szállnak az otthonba, a lebegő ruhák szekrény mélyére merülnek, az ablak alatt virágzó muskállyibokrok, piros almákat érlelő törpegyümölcsfák nőnek ki a földből.

Gazdagodik és szépül az élet Magya-

rénknál, ezt mondja ez az új művészi nyelv, amelynek időszerű költői zamatát most kezdem igazán ízelelni. Mert Mariska olyan bátran és biztosan áll a gépgyár monstrumai között, hogy átmelegszik tőle az ember szíve s szeretné megsimogatni a következő képen a tízéves Katit, az éltanulót, akihez a kisszínpad láthatatlan futószalagján áradnak a könyvek.

Az utolsó képen

a meghitt családi kör melege árad el, pedig az üveg hideg anyag, de az üvegfestett nagypapa alatt valódi tubákszínű kardon a karosszék huzata, Kati kezében valódi a takarékbélyeg s Magyar János kezében valódi a takarékkönyv. Oldalt a fényes üvegníl szinte sistergve fűródik a jövőbe, amely nem homályos rejtelem többé a dolgozó ember számára, mert milliówattos fényerővel világít át rajta dolgozó népünk biztató csillaga: az Öt éves Terv.

Mint ahogy e sokatmondó, mozgó üvegregény végén a felirat hirdeti: — Sok-sokezer „Magyar”-család így építi szocialista hazáját, boldog jövőjét...

Ötödikemeleti műterem

a Batthyány-utcában, felhőkarcoló magasságban a törpe Vízváros fölött. A falnál embermagas, metszett üveglapok s fényes, kékeszöld felületükön tompa okkersárgával festett alakok, rejtélyes testtartásban. Hat ilyen derengő üveglap sorakozik egymás mellett, hat készülő üvegfestmény, amelyen mindaz rajta van már, amit ecsettel lehet felrakni. Ez a hat kép *Mallász* Gitta festőművésznő alkotásának magja, amely az Öt éves Tervkiállítás 11. termében kerül a közönség elé.

— Új ábrázoló műfaj — mondja *Mallász* Gitta —, amely az Öt éves Terv tiszteletére született és a Tervkiállításon kerül először bemutatásra Magyarországon. Végleges és mindent magába foglaló neve még nincsen,

— Nem a futurizmus támadt fel — nevet egészségesen a festőművésznő — pusztán meglévő és művészileg polgárjogot nyert műfajok fonódnak össze, hogy újszerűen és megragadóan ábrázolják sorsunk nagy fordulatát és emelő erejét, az Öt éves Tervet. Ötletem lényege az, hogy a Tervkiállításon a lenyűgöző eredményeket az ember sorsán keresztül mutassam meg, olyan ábrázolásban és csoportosításban, ahogy a való életben millió és millió esetben történt. Kis történetet komponáltam egy hétköznapi dolgozó családról, nevezzük őket Magyaréknak. Sorsuk hat fejezetet a mű hat képen jelenik meg, de úgy kell megjelennie, hogy mondanivalójában száz- és százezer „Magyar-család” ismerje fel: ez történt velünk is az Öt éves Terv során...

Persze mindez így kissé fantasztikusnak hat, amint azonban vázlatokat tereget szét előttem, apró féldom-